

Duzzogva ülsz le vacsorád elé
s szavad enyémmel mérnéd össze,
hogy barátságunk összetört-e.

Tekintetemből lopva olvasol,
hiszen nehéz az első szó nagyon,
míg belül van a konok ajkakon.

Kenyérszegésre mozduló kezem,
töri csak meg a hallgatás jegét,
ahogy nyújtom a kenyeret feléd.

Vág Julcsi

A búcsújáró Mari néni lánya
megesett bent a vén parókián.
»Mért tetted, Julcsi!« — korholta anyám.
Azt hitték, ketten vannak a szobába',
s ott bújtam én is, — nem égett a lámpa.

Nehéz volt már a földszagú nagy este,
tücsök se szólt, — a titokra figyelt,
s a Julcsi lánynak tejes mellivel
feszült a nyár... — Hisz nehezült a teste
gömbölyded szépre, egyre kerekébbre.

S belül kuncogtam, ahogy elmesélte
dolgát a pappal: pénzt ígért neki,
füt-fát s eget, ha mégis engedi...
S földet is kap a szép szál vőlegénye,
felesbe, hogyha Julcsi tenne érte...

És Julcsi tett is, hogy a világ száját
betömje, — zöld ár vonult a Tiszán,
s új lány söpört a vén parókián.
A földszagú nagy este nőtte szárnyát
s a Tisza vitte Mari néni lányát.

FARKAS LÁSZLÓ

A bolondos legény

(Népmese)

Szegényember száraz kóró,
Szálló szélben magját szóró.
Ballángkóró szélben száll,
Szegényembert söprűjével
Nagy zaj nélkül, sötét éjjel
Elsöpörte a halál.
Ki a sírnál sírva álljon,
Volt a holtnak fia három.
Kettő okos, apja fajta,
A harmadik — kissé kajla.

Sírtak-ríttak, mi haszna,
Nem jön vissza a gazda.
Sárfalú ház, dűledező,
S fönn a tető:
Becsurog rajta az eső.
Ez a ház a hagyatéék,
S ráadásnak erre még,
Három legény öröksége,
Fához kötve egy bika.
Hogy osszák el három részre? —
Ebből lett a galiba.

Legidősebb bölcsen mondja:
»Építéshez fogjunk nyomba,
Három pajta kész legyen,
Álljon három szögleten!
Akiébe fut a bika,
Azé legyen!« — Nincs több vita.

El is készül három pajta,
Kettejét a pap lakhatja,
Csupa-csupa dísz, ciráda,
Mindkettő kőből csinálva.
Kettő így, a harmadik
Giz-gazból csúfoskodik.
Ezt a legkisebb csinálta,
Nevet rajta a két bátya:
»Milyen pajta ez a pajta?!...«
Semmit se szól rá a kajla.

Mind a három pajta nyitva,
Jön a bika, körbejár,
Gondolkodva meg-megáll,
S befordul — a harmadikba.

Legkisebbik legény fogja
A kötelet két marokra,
Másik kettő dühvel mondja:
»Szerencse járt a bolondra.«
Legkisebbik legény pedig
A vásárra igyekezik.
Útjában egy fűzfa alatt
Hallja, ahogy arra halad,
Öreg fűzfa nyikorog:
»Azt a bikát hogy adod?«
»Száz arany!« »No, add nekem!
Jövő héten fizetem.«
»Nesze, itt van, isten neki.«
A bikát a fához köti.

Otthon pedig a két bátya
Gúnyolódik: »No, bolond
Mivel jártál a vásárba?
Jól becsaptak, ugye? Mondd!«
Elmeséli, hogy esett,
S hahotát kelt az eset.

Egy hét múlva útrakel.
»No fűzfa, fizetni kell!«
Se bika nincs, sem az ára.
A legény hát haragjában,
Fejszét ragad hamarjában,
S odasújt az öreg fára.
Inog a fa egy csapásra,
Ferde lesz a törzse másra,

Ki is dől a harmadikra,
Kifordul a gyökere,
Ő meg szemét csukja-nyitja:
Három hordó, mind tele
Rejtőzik a fa tövében,
Színezüst van kettejében,
Színarany a harmadikban.

»Itt az ár« — a fűzfa nyikkan.

»Itt az ár!« — mutatja otthon,
Két bátyja csak sápitozzon!
Irigykednek mód felett,
S szőnek hitvány terveket.

»Meg kell ölni — egyik mondja —
Sötét éjjel, alattómba!'
Ha megölve a bolond,
Kincse miénk. Félre gond!«

Jó füle van a legénynek,
Amint hallja, mit beszélnek,
Kapuféltől búcsút véve
Indul a király elébe,
Indul panasztevés végett,
Kérni tőle segítséget.

A királyi pálotában
Három éve némaság van.
Nem kacag a király lánya,
Oda lett a kacagása,
Megrontotta rút varázs.

Elmondja a legény sorra,
Hogy történt a bika-próba,
Meg a bika-eladás.
Hallatára az esetnek
Fölvidul a király lánya,
Kacagása úgy ered meg,
Mint fagyott víz új hulláma
Melegegű tavaszon.
Szól a király: »Édes lányom
Kacagásra bírtad, látom,
Feleségül adom.
Két bátyád meg fölakasszam,
Vagy a fejüket vegyem?«
»Én már meg is bocsátottam.« —
Szól a legény csöndesen.

☆

Furulyaszó, hegedűszó,
Bördudaszó hallik,
Ma is tartják még azóta
A királyi lagzit.